

KRISTI FÖRKLARINGS ORTODOXA KYRKA

Birger Jarlsgatan 98, Box 19 027, 104 32-Stockholm, tel. 08-15 63 16

september 2007 – januari 2008

Vårt liv

Kristi Förklarins dag och kyrkans 100-årsjubileum
Om Ärkebiskop Gabriels besök

Aktuellt

Om fatalismen

Ikoner

De rättfärdigas själar i Guds hand
En fresk ur Den yttersta domen i Guds Moders Avsomnandes katedral i Vladimir

Helgon

Den helige Botvid
Ett helgon vid tiden för Sveriges kristnande

Guds Moders synax, ikon från vår kyrka

Kristi Förklarings ortodoxa församling grundades år 1617. Församlingen ingår i det Ryska Ortodoxa Ärkestiftet i Västeuropa, vars administrativa centrum, Ärkebiskop, Stiftsstyrelse och Teologiska institut Saint-Serge finns i Paris. Sedan år 1931 är stiftet upptaget i det Ekumeniska Patriarkatet i Konstantinopel.

Nuvarande Kristi Förklarings ortodoxa kyrka invigdes år 1907 och är förklarad för byggnadsminne.

Ryska Ortodoxa Kyrkan - Kristi Förklarings ortodoxa församling är ett i Sverige registrerat trossamfund. Se vår hemsida www.ryskaortodoxakyrkan.se

Kristi Förklarings ortodoxa kyrkas församlingsblad sänds gratis till församlingens medlemmar, vilka erlagt församlingsavgiften 1000:-/år. Övriga som önskar få församlingsbladet bidrar till kostnaderna genom insättning på församlingens postgiro 15 77 95-6

Kristi Förklarings dag och Kyrkans 100-årsjubileum

Söndagen den 19 augusti 2007, på Kristi Förklarings dag, firades samtidigt med kyrkans festdag kyrkorummets 100-årsdag i lokalerna på Birger Jarlsgatan 98. Med anledning härav besöktes församlingen av Ärkebiskop Gabriel från Paris, den Ekumeniske Patriarkens exark. Han åtföljdes av diakonen Athanasij, som f.n. tjänstgör inom stiftets administration. Bland gästerna denna dag märktes även arkimandrit Johannes (Johansen) och ärkediakon Serafim från Oslo, f. Paul (Sebbelov), kyrkoherde för församlingen i Köpenhamn, f. Vladimir och f. Alexander från Hl. Sergijs församling (Moskvapatriarkatet), f. Nikolaj (Liljeström) från Serbiska kyrkan och diakon Benedikt (Hagström) från Göteborg.

Ärkebiskop Gabriel firade den hl. liturgin tillsammans med det övriga prästerskapet i närvaro av en stor mängd församlingsmedlemmar och gäster. Vid liturgins början vigdes Johannes Peterson till läsare.

Efter gudstjänsten anordnades en jubileumsmåltid i Engelbrekts församlingssal. Där visades också en nygjord utställningsskärm som återspeglade

församlingens historia under de senaste 100 åren.

AKTUELLT

OM FATALISMEN

*F*atalismen är en myt, en oundviklighetens avgud. Ty ödet eller det fatala är det som förnekar människans fria vilja och följaktligen även ansvaret för hennes beteende och handlingar. Det är ett tillstånd, när människan i förväg dömer sig till den passiva iakttagarens roll av händelsers förlopp. Men det är endast till synes en ansvarslöshet, för i själva verket är människan alltid ansvarig för överksamhet, för den Yttersta domen är ett faktum. Detta är inte en domstol i vanlig bemärkelse, där människan döms för vad hon gjort, det är en moralisk domstol, som fastslår vad hon kunde ha gjort, men underlåtit. Det är som i liknelsen om pundet som Jesus framsade för sina lärjungar enligt Matt. 25:14-29: En man skulle resa bort och kallade till sig sina tjänare och lät dem ta hand om hans egendom. Den ene gav han fem talenter, den andre två, den tredje en, åt var och en efter hans förmåga. Sedan reste han därifrån. Den som hade fått fem talenter gav sig genast iväg och gjorde affärer med dem så att han tjänade fem till. Den som hade fått två talenter tjänade på samma sätt två till. Men den som hade fått en talent gick och grävde en grop och gömde sin herres pengar. Efter en lång tid kom tjänarnas herre tillbaka och krävde redovisning av dem. Den som hade fått fem

talenter kom och lämnade fram fem till och sade: 'Herre, du gav mig fem talenter. Här är fem till som jag har tjänat.' Hans herre sade: 'Bra, du är en god och trogen tjänare. Du har varit trogen i det lilla, jag skall anförtro dig mycket. Gå in till glädjen hos din herre. Detsamma skedde med den som hade fått två talenter. Så kom den som hade fått en talent och sade: 'Herre, jag visste att du är en hård man, som skördar där du inte har sått och samlar in där du inte har strött ut. Jag var rädd och gick och gömde din talent i jorden. Här har du vad som är ditt.' Hans herre svarade honom. 'Du är en slö och dålig tjänare, du visste att jag skördar där jag inte har sått och samlar in där jag inte har strött ut. Då skulle du ha lämnat mina pengar till banken, så att jag hade kunnat få igen dem med ränta när jag kom.' Och sedan handlade han som det tycks orättvist, han tar talenten och ger den till den som redan hade tio talenter. "ty var och en som har, han skall få, och det i överflöd, men den som inte har, från honom skall tas också det han har.

För när människan förkovrar det som Gud ger henne, och vi har alla fått något, så lägger hon i detta ner sitt kunnande, sina krafter, tar risker, så är detta inte överksamhet, det är att gå Gud till mötes. En sådan människa blir Guds medarbetare.

Men fatalism, det är ett fruktlöst existerande, när människan för det första inte påtar sig något ansvar, för det andra förnekar att hennes vilja kan ta sig uttryck och främja uppvisandet av någon ny egenskap och för det tredje är fatalismen en oundviklighetens avgud, inför vilken människan börjar böja sig för att hon inte kan förändra någonting. Många är då och då medvetna om att de syndar genom fatalism, genom att inte vilja delta aktivt i denna värld.

Men hur skiljer sig en sådan överksam hållning från ett läge när människan överlämnar allt åt Guds vilja?

Detta är två helt skilda saker. Att lita till Guds vilja är att vänta att Han svarar på din åkallan. Men i väntan på detta ber människan, sägande: 'Herre, ske Din vilja!' och även om hon därvid inte företar sig något, så deltar hon aktivt i umgänget med Gud och gör en viljeansträngning i det att hon visar beredskap att motta Guds vilja. Människan börjar inrätta sitt liv i enlighet med Budorden, hon börjar göra det goda, allt detta kräver inte bara aktivitet utan också mobilisering av alla inre krafter. Det är en helt annan sak om man inte på något sätt visar sin vilja, då släpper man i sin viljelöshet in nedbrytande, sataniska krafter. Resultatet blir ett tillstånd av utsiktslöshet, fördömelse, depression, ovilja att förändra någonting. Därför är fatalism syndig även därigenom att den leder till ett avståndstagande från varje aktivitet och från den egna viljan och därigenom att till grunden ligger förnekande av att människan har tilldelats sådana gudomliga gåvor som fri vilja och valfrihet.

Människan kan aldrig helt och hållet uppfylla Guds bud: för om vi kunde skulle vi ju även frälsa oss själva, skriva och följa vår egen moralkodex, och vad skulle vi då med Gud till? Men vi frälser ju inte oss själva, utan det gör Kristus och Guds nåd.

Och det händer ju ofta, när man tänker på den egna syndigheten och sitt eget liv så kan man känna sin kraftlöshet, omöjligheten att förändra något eller till och med fördömelse. Detta tillstånd av hopplöshet som vi nu talar om, det är resultatet av förlusten av en av de kristna dygderna.

Det finns tre kristna dygder: Tro, Hopp och Kärlek. Och Kärleken är den högsta av dem, eftersom den aldrig förgår. Vi lever nu i denna jordiska värld och tror på den himmelska världen, men när vi kommer dit behövs inte längre tron, för då får vi redan skåda Gud. Nu hoppas vi, men när vi övergår till den andra världen har vårt hopp redan förverkligats. Därför återstår endast kärleken, endast den förgår inte, och om du har den redan här skall du ha den även där...

Så att förlusten av tilliten till de egna krafterna, tron på att Gud gav dem för att vi skall kunna förändra våra liv, detta ligger till grund för en fatal livssyn. Men människan är ju faktiskt inte en marionett och Gud ger även i det sista livsögonblicket möjlighet att förändra livet. Låt oss minnas rövaren som ångrade sig när han redan hängde på korset.

Att se Gud, att tro på Honom, det är svårt eftersom det är en inre process. Hur svårt är det inte att stiga upp på morgonen och läsa morgonbönerna även om det kan tyckas att ingenting kan vara lättare: stiga upp en kvart tidigare, ta bönboken och läsa inför ikonerna. För ofta ägnar vi mycket mer kraft och tid åt andra, mindre viktiga saker, men att be är svårare för här krävs en inre ansträngning.

Gud ger vid födelsen alla trons gåva - det är sagt: Kristus upplyser varje människa som kommer till världen. När människan föds finns redan Guds avbild och likhet i henne. Avbilden är de talanger som ges oss

och likheten är den hängivenhet som människan bör eftersträva för att uppnå sin frälsning. Och detta är mycket viktigt: när Gud ger människan bestämda förmågor så skriver Han in i hennes hjärta och själ ett visst mål, och människan kan inrikta alla sina talanger på att bestämma detta mål och sedan uppfylla det, men kommer kanske som den tjänare som nedgrävde sin talent inte att bestämma eller uppfylla någonting. Men om du lär känna vad Gud har skrivit i dig, om du finner den överskrift som han har gjort i din själ, så kommer du även att lära känna upphovsmannen. Det är sagt: 'Känn dig själv och du skall känna Gud.'

Det kan bli så att människan på rätt sätt känner att en viss förutbestämmelse faktiskt existerar till just den uppgift som Gud har tillskrivit henne, men kan också förväxla denna känsla med till exempel fatalism, med någon ödets oundviklighet. Herren skänker naturligtvis denna känsla och människan har att identifiera den i sin själ och omsätta den i handling. Men samtidigt är hon fri att inte identifiera den och inte omsätta den. Om hon identifierar den och förverkligar den så ligger däri hennes frälsning, för det är uppfyllande av Guds vilja, föreningen av människans vilja med hennes Skapares. Här sker ett "gudomliggörande" såsom ett tillstånd av förening med Gud. Men när människan vägrar att utföra Guds vilja så söker hon naturligtvis ett rättfärdigande och i hennes medvetande uppstår en felaktig världsuppfattning. Härifrån utgår det hedniska dyrkandet av avgudar, falska gudar, tecken, vidskepelse, ödet, stjärnorna.

Den svåraste frågan är hur man skall kunna identifiera det som i en människa är skrivet av Gud. Kyrkan är Guds hus på jorden, en plats där den Helige Ande verkar på ett

särskilt sätt, det är den plats där människan kan kontrollera sig själv. Vi har många vittnesbörd om hur de Heliga fäderna, som ägde förutsägelsens och skarpsinnets gåva, ledde och undervisade människorna. Så till exempel den helige rättfärdige Ioann av Kronstadt som ägde ett förbluffande skarpsinne och tog emot tusentals människor.

Det förekommer att framtiden öppnar sig för oss när Herren beskyddar oss från något. Vår själ äger sådana egenskaper som evighet, odödlighet och är således i stånd att uppfatta framtiden, även om vi på grund av att vi lever i ett tidsavsnitt har svårt att föreställa oss den. Men skarpsinne och förutsägelsens gåva ger ett kolossalt ansvar. Å ena sidan kan man faktiskt förvarna en människa, men å den andra finns risken att man paralyserar någons vilja.

Ja det händer att människor gör det onda och känner sig lugna på grund av sin outvecklade andlighet. Det finns ingen måttstock, varje människa är unik, liksom varje själ. Kanske en människas själ lider av "den rätta sjukdomen" när hon till exempel har en så förfinad känsla av ansvar för hela världen att hon börjar be för den. Man kan inte säga att om någons själ lider så betyder det att denne inte känner på rätt sätt. Kanske han tvärtom tar på sig för mycket. Att bestämma Guds vilja med en människa det är en erfarenhet av umgängelse med Gud, här finns ingen måttstock, för var och en har sin väg till Gud, endast känd av den enskilda människan själv och sitt eget möte med Honom.

Ärkebiskop Ioann av Belgorod

De rättfärdigas själar i Guds hand

*En fresk ur Den yttersta domen
i Guds Moders Avsomnandes katedral i Vladimir*

De kända ikonmålarna Daniil Tjornyj och Andrej Rubljov och deras medhjälpare fick 1408 i uppdrag av storfursten Vasilij I Dmitrijevitj att restaurera och förnya freskerna i Vladimirs Avsomnandekatedral, *Uspenskij sobor*. Krönikan meddelar: ”Samma sommar, den 25 maj, började man på befallning av storfursten måla den stora stenkyrkan till den heliga Gudsföderskan i Vladimir, och mästarna var ikonmålarna Danilo och Andrej Rubljov”.

Daniils namn nämns först och detta visar på att han var den äldre och mest erfarne målaren av de två. Det betyder också att det var han som fick i uppgift att måla katedralens mest betydande fresker, som dem i huvudkupolen och i absiden. Även ikonostasen ingick i uppdraget.

Bland de få fresker som är bevarade är delar av Den yttersta domen. Freskerna är framställda i taket och på väggarna i två valv och på tillhörande bågar och lunetter (fälten nedanför valvbågarna). Motiven är ett urval av de många traditionella, som stått till buds. Färgerna utstrålar ljus och glädje; särskilt märks den svala blå i olika nyanser, blekgrönt, gyllenockra, purpur, körsbärsrött och toner mellan brunt och rött.

Man tror sig veta att både Andrej Rubljov och Daniil Tjornyj står bakom framställningen av de olika scenerna i Den yttersta domen. De kan ha delat upp motiven mellan sig. En del forskare menar, att här har en yngre och en äldre målare varit verksamma. Andra håller före att man tar på sig en omöjlig uppgift när man försöker skilja Andrejs och Daniils fresker åt, eftersom målarna själva tycks ha stävat efter en enhetlig stil.

De rättfärdigas själar i Guds hand med profeten Jesaja och kung David

I en valvbåge har Rubljov placerat fresken De rättfärdigas själar i Guds hand. Motivet med Guds hand brukar ha en central, men inte speciellt betonad plats bland de många delmotiven i den traditionella framställningen av den yttersta domen. Rubljov har däremot valt att som ett fristående delmotiv presentera en stor Guds hand i en rundel. Ett antal rättfärdiga själar, framställda i sin mänskliga gestalt, omsvepta och med huvudduk, sitter i den jättestora halvknutna högerhanden som fågelungar i ett bo.

Motivet har sitt ursprung i en lyrisk text med hopp om nåd, barmhärtighet och evigt liv i Gud, en text som har inspirerat många diktare och tonsättare. Den kommer från *Salomos vishet*: *Men de rättfärdigas själar är i Guds hand, och ingen plåga skall nå dem. I dåraktiga människors ögon är de döda; deras bortgång kallas olycka och deras*

hädanfärd förintelse, men de är i frid. Även om de har straffats, så som människor ser det, har de rikt hopp om odödlighet. Efter att ha tuktats något litet skall de få möta stor godhet, ty Gud satte dem på prov och fann att de var honom värdiga. Som guld i smältugnen prövade han dem, han tog emot dem som en brännoffergåva. I den stund han kommer till dem skall de flamma upp och flyga fram som gnistor i halm. De skall döma folken och härska över hedningarna, och Herren skall vara deras konung i evighet. De som förlitar sig på honom skall förstå sanningen, och de trogna skall förbli hos honom i kärlek. Ty hans heliga får nåd och barmhärtighet, och han skall komma till sina utvalda. ”

Den apokryfa *Petrusapokalypsen* (ca 130) talar också om Guds hand: **”Och han visade mig i sin högra hand alla människors själar och på sin högra handflata en bild av det som skall fullbordas på den yttersta dagen.”**

Kung David och profeten Jesaja återges i var sin rundel på var sin sida om Guds hand. Kung David har kort tvärklippt hår och bär en stor, sluten kungakrona. Han omsveps av en elegant mantel, sammanhållen med ett stort spänne. Den öppna bokrullens budskap är från Psaltaren och handlar om de gudlösa och avfälliga: ”Deras gift är som ormars gift, de liknar en kobra som gör sig döv och inte hör ormtjusaren, inte den förfarne besvärjaren.”

Jesaja framträder med långt lockigt hår och skägg och har voluminösa kläder. Med höger hand formar han en talargest och med vänster håller han en bokrulle. Texten ur Jesajas bok lyder: ”Han har förblindat deras ögon och förstocket deras hjärtan, så att de inte kan se med sina ögon och förstå med sitt hjärta och omvända sig och bli botade av mig.” Evangelisten Johannes citerar här en text från Jesaja, som tolkas som en profetia om Messias.

Det är inte så vanligt att detta motiv får en så framskjuten plats. Utformningen av motivet är dock inte unikt: exempel finns i Chorakyrkan (fragment) i Konstantinopel, i Volotovo nära Novgorod (1380, förstört 1945), i Gračanica (1383) och i Manasijaklostret/Resava (1406-1418) i Serbien. Det verkar som om målaren särskilt velat referera till handen som Guds beskydd.

Det är vanligt i ikonografen att David och Jesaja framträder som ett par, framställda som pendanger. Oftast är det då en referens till läran om Kristi två naturer. David var grundaren av kungaätten, som Jesus i sin mänskliga gestalt härstammade från genom Maria. Jesaja profeterade att en jungfru skulle föda Guds Son och därför, när profetens gestalt återges i ikonografen, uppenbarar han Kristi gudomliga natur.

I den här freskens inskriptioner är det primärt fråga om uttalanden om andlig dövhet och blindhet med avseende på Jesu uttalanden om domen och om Människosonen. Sekundärt kan man kanske tolka David och Jesaja enligt tvånatursläran. En tolkning skulle kunna vara att i textmotivet Människosonens dom framträder Kristi mänsklighet starkt när han identifierar sig med ”dessa minsta som är mina bröder”. Samtidigt är han i sin gudomlighet den upphöjde Domaren.

Det finns också möjlighet att tolka Guds hand i motsatsställning till de båda kärva profetriska budskapen. Kanske är det den mest tilltalande tolkningen, som dessutom är kongenial med texten: ”ingen plåga skall nå dem /--- de är i frid /--- de trogna skall förbli hos honom i kärlek”. Handen blir då garant för Guds nåd, barmhärtighet och beskydd.

Christina Schöldstein

Den helige Botvid

ett helgon vid tiden för Sveriges kristnande

1000-talets var den tid då kristnandet av Sverige på allvar började ta fart. Nu pågick striden mellan hedendom och den kristna tron som mest intensivt, kyrkor byggdes, kloster grundades, många döptes och strider utkämpades.

Botvid var en ung man som vid denna tid begav sig på en handelsresa till Englands kust. Där blev han boende över vintern hos en präst som mycket betogs av hans ödmjuka personlighet, undervisade honom i den kristna tron och till sist erbjöd honom dopet. Botvid lät döpa sig och seglade hem i förvisning att hans uppgift var att sprida tron i sitt fädernesland.

Många var hans goda gärningar och oförtröttliga bemödanden om att frälsa själar. I den helgonlegend som finns nedtecknad från hans helgonförklaring på 1100-talet, kan man bland annat läsa om ett underbart fiskafänge.

Botvid hade givit sig ut med sina grannar för att lägga nät på en plats där det var brukligt att fiska. När de som bäst skulle lägga ut näten kom den man som ägde ön intill och sa att de skulle ge honom en fjärdedel av fångsten de fick. Botvid bad honom då ödmjukt att inte göra så, utan vad Gud givit för intet skulle han själv skänka andra till samma pris. Men mannen lyssnade inte alls till honom. Då tog Botvid sin båt och rodde därifrån till viken vid sin egen ö. Men fiskstimmet följde honom i kölvattnet. När de kommit fram gick Botvid i land och sade åt sitt manskap att ge sig ut och lägga näten. Själva la han sig på knä i tårar och bön till Herren. Och se! Knappt hade de hunnit lägga ut näten förrän de var fulla med fisk. Då steg Botvid upp på ett högt berg och ropade till sina grannar att de skulle komma och se vilket under Gud skänkt. Och de kom roende från alla håll. De bad Botvid att även de skulle få lägga ut sina nät på denna plats eftersom de strävat hela natten utan att få någon fisk alls. De

bad honom att de skulle få göra det mot samma ersättning som den andre mannen begärt, men Botvid svarade att "vad han fått för intet skulle han aldrig någonsin ta något betalt för". Så de la ut sina nät och fyllde i glädje sina båtar med stor fångst. Till sist kom även mannen som krävt ut betalning. Han ödmjukade sig för Botvid och sa att om han bara fick lägga ut sina nät i detta vatten skulle Botvid få dubbelt upp mot vad han själv krävt. Men ingalunda ville Botvid gå med på detta, utan lät mannen liksom de andra få lägga ut sina nät med orden "vad Gud giver dig, det förlänar jag dig gärna för intet". Men mannen som la ut sina nät fick inte en enda fisk i dem. När Botvid såg hur Guds rådslut såg ut i denna sak, fick han medlidande med mannen. "Jag ser nu att Gud är vred på dig, eftersom han inte skänker dig fisk med de övriga. Men hör nu, om du omvänder dig till Gud och tror på Honom skall jag låta dig kasta ut näten en gång

Antifonen för lilla Vespern

*Du fäders kyrka
prisa säll
barmhärtighetens
Gud ikväll
som i sin nåd och
godhet gav
åt Botvid
undergörarmakt
och bjöd oss
troget hålla vakt
om dett helgons
namn och grav*

(i översättning från latin)

till och jag skall be att Gud skall beskära dig livsmedel med de övriga". Mannen lovad Botvid att göra så som han sa och vad Botvid förutsagt det gick i uppfyllelse. Botvid tog då till orda och sa till sina släktingar och landsmän " Jag uppmanar er nu, alla mina vänner, att ni aldrig någonsin förvägrar någon vad Gud så rikligen giver er för intet." Detta under är orsaken till varför den helige Botvid alltid avtecknas med en fisk i ena handen. I andra handen håller den helige Botvid vanligtvis en yxa. Den är till minnet av hans martyrdöd. Med den förhåller det sig enligt legenden så.

Botvid hade friköpt en man som kommit hit från de slaviska områden som fånge, han hade undervisat honom i den kristna tron och skänkt honom friheten.

Botvid fick nu tanken att han skulle sända denne tjänare hem till sin släkt och de sina med uppdraget att sprida den kristna tron. Han rustade mannen för färden. Botvids mening var att de skulle söka reda på något av de skepp som gick över till Gotland och Botvid skulle be skepparn att han tog ansvar för sin tjänarens säkerhet och såg till att han kom över havet utan missöden. Men de seglade kors och tvärs i kustlandet utan att finna skeppen som skulle vidare till Gotland. Till slut gick de iland på en ö, Botvid bad till Herren och somnade därefter utmattad av alla strapatser under en tall. Med sig på resan hade de också en annan av Botvids tjänare, Esbjörn, som också

han somnade bredvid sin husbonde. Den slaviske mannen blev nu frestad att löna gott med ont. Han tog yxan och dödade Botvid där han låg och sov. Esbjörn högg han också huvudet av, så tog han båten och gav sig iväg.

Snart började Botvids familj sakna honom på allvar. Men ingen hade sett varken honom, båten eller mannen. Efter en tid samlade hans bror Björn hela sin släkt och alla sina vänner och efter att ha förättat en gemensam bön begav sig ut på havet för att söka Botvid. Med på båten fanns också en präst vid namn Henrik. Men de visste inte alls

vart de skulle bege sig. Då kom plötsligt en vit fågel och satte sig i fören. Manskpet ville fånga den för de hade aldrig sett en liknande fågel men prästen sa åt dem att låta bli för han trodde att denna fågel hade kommit till deras hjälp för att finna vägen till den plats där Botvids kropp skulle återfinnas. Att de skulle finna honom vid liv hade de alla vid denna tidpunkt redan givit upp hoppet om. Och mycket riktigt, den vita fågeln flög ömsom framför dem på färden, ömsom satt den i båtfören. Plötsligt gav den sig av in mot en ö och stannade med vingarna över en hög tall. De gick iland och fann först Esbjörns kvarlevor och lite längre bort, under tallen, låg Botvid. Hans kropp var helt bevarad, han låg på sidan som om han mycket fridfullt sov och även hans kläder var välbehållna.. De tog Botvids kropp med sig, när de lyfte upp den sprang en källa fram ur marken. Den vita fågeln var nu alldeles försvunnen...

Ön som detta skedde på heter Rågö. Den ligger i Sörmlands skärgård, strax norr om Nyköping i Tystberga socken. Där finns än idag ett kors till den helige Botvids minne och på hans helgondag, den 28 juli, görs varje år en pilgrimsfärd till platsen. Om ni tittar i en svensk almanacka på denna dag står där den helig Botvids namn. Helgonkulten kring honom under medeltiden var stor. Han uträttade många under bl a återfick flera blinda synen. Och Botkyrka heter så, just för att här låg kyrkan där hans heliga relikier bevarades fram till reformationen.

Den helige Botvid, bed till Gud för oss!

Iohanna Schönqvist

LOKALA KYRKOR

Metropolit Daniel av Moldavien och Bukovina ny rumänsk patriark

Ett nytt överhuvud för den rumänska ortodoxa Kyrkan har valts, den 56-årige metropoliten Daniel av Moldavien och Bukovina, som f.n. är tillförordnad som vikarie på patriarktronen. Valet förrättades bland tre kandidater, föreslagna av den rumänska Synoden, av ett kollegium av 180 delegater, biskopar, präster och lekmän. De två andra kandidaterna var metropolit Bartolomeus av Vad, Feleac och Cluj samt biskop Ioann av Covasna och Chargita. Den förre patriarken, Theoktist, avled den 30 juli 2007 i en ålder av 92 år.

VÅRT LIV

(Från maj till september 2007)

Dop:

Mikael, son till Frederik Bertil Mikael Anders och Elena Nikolaevna - Westerdahl

Daniel, son till Oleg och Elena Danovskij

Valentin, son till Per och Svetlana Olofson

Nikoleta, dotter till Erik Olson och Mirotora Kalajdzidou

Anastasia, dotter till Dragan Simich och Julia Simeonova

Natalia, dotter till Johan och Ainzane Ранзер

Alexander, son till Jovan och Angelina Dukovski

Maximilian, son till Krasimir och Edjebaj Wolfman

Maria, dotter till Anna och Sergej Merkusjev

Rafael (Rikardo) Poumeirau

Ljudmila (Mila), dotter till Anders och Natalia Ekfeldt

Ekaterina, dotter till Alexej Kucenko och Helena Kilosanidze

Eduard, son till Tonny och Irina Lind

Martin, son till Valerius Verbanovas och Anna Anatolevna

Stefan (Erik Axel) Bork

Sofia, dotter till Ivan Golovin och Vera Lebedeva

Ivan, son till Ivan och Svetlana Nehajchik

Dionisij (Denis), son till Dmitrij och Elena Tkachev

Dmitrij, son till Erik Safonov och Elena Ivanova

Kiril, son till Vasilij Sergeevich i Elena Kurteeva

Vigsel:

Oleg och **Elena** Egorov

Vladimir och **Elena** Nikolaev

Stefan (Erik Axel) Bork och **Alexandra** Bushel

VI ÖNSKAR MÅNGA LYCKOSAMMA ÅR!

Begravningar :

Nikolaj Popov

Nina Vellani

EVIG ÅMINNELSE !